

בס"ד. שיחת ליל ל"ג בעומר, ה'ש"ת.

בלתי מוגה

א. ע"פ מארז"לי "ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא", מובן, שגם ענינו של ל"ג בעומר מרומז בתורה.

בתורת החסידות הובאו שני רמזים על ל"ג בעומר²: (א) בפסוק³ "עד הגל הזה", (ב) בפסוק⁴ "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך"⁵ — "גל" אותיות ל"ג (בעומר).

ויש לומר, שבזה מרומז גם גודל ההכרח דלימוד והפצת תורת החסידות (ענינו של ל"ג בעומר, מתן תורה דפנימיות התורה⁶) בימינו אלה דוקא, כדלקמן.

ב. ובהקדמה:

"הגל הזה עד" — נאמר כאשר לבן השיג את יעקב ברדפו אחריו, שאז, "ויקחו אבנים ויעשו גל גו' ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד גו' הגל הזה עד גו' אם אני לא אעבור אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבור אלי את הגל הזה גו' לרעה"⁸.

והנה, בענין רדיפת לבן אחרי יעקב, איתא בספרים⁹ שהטעם האמיתי הוא [לא כפי שדמה לבן שרודף אחרי יעקב כדי להרע לו ח"ו, אלא] לפי שבסיום עבודתו של יעקב בחוץ נשארו אצל לבן ניצוצות קדושה שעדיין לא נתבררו ע"י יעקב, ולכן רדף לבן אחרי יעקב, ליתן לו ניצוצות הקדושה האחרונים שנשארו אצלו, כדי שיוגמר בירור והעלאת ניצוצות הקדושה.

ודוגמתו בימינו אלה — עקבתא דמשיחא, כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁰ ש"הנה זה עומד אחר כתלנו"¹¹ — שלאחרי העבודה דבירור

(1) ראה תענית ט, א. זח"ג רכא, א.
 (2) ראה גם תו"מ סה"מ אייר ע' רצא ואילך.
 (3) ויצא לא, נב.
 (4) סידור (עם דא"ח) שער הל"ג בעומר דש, ג ואילך.
 (5) תהלים קיט, יח.
 (6) המשך חייב אדם לברך תרל"ח פכ"ה.
 (7) המשך תרס"ו ע' ריט.
 (8) ויצא לא, מז ואילך.
 (9) אור המאיר — הובא ונת' באוה"ת ויצא (כרך ה) תתסט, א ואילך. לקו"ש חט"ו ס"ע 260 ואילך.
 (10) ראה סה"ש תרצ"ט ע' 316. תש"א ע' 81. ועוד.
 (11) שה"ש ב, ט.

ניצוצות הקדושה בכל הגלויות עד לגלות זה האחרון, צ"ל בירור הניצוצות הכי אחרונים (ע"ד ובדוגמת בירור הניצוצות האחרונים בעת היציאה מחרן), ואז יקויים היעוד¹² "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ", בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

ג. וכיון שנמצאים בסיום הגלות ומבררים הניצוצות הכי אחרונים — מובן גודל ההכרח בגילוי והפצת פנימיות התורה:

בדורות שלפנ"ז היו יכולים לדחות ("אפלייגן") הלימוד דפנימיות התורה מתוך טענה שזהו לימוד ששייך לצדיקים, בעלי מדריגה וכו' — אף שגם אז היתה זו טענה שאינה אמיתית; אבל בימינו אלה, כשיוצאים מהגלות (חרן) אל הגאולה, וצריכים להשלים הניצוצות הכי אחרונים — צ"ל הפצת פנימיות התורה באופן שגם אנשים פשוטים יעסקו בלימוד פנימיות התורה.

וכמודגש בפעולת כ"ק מו"ח אדמו"ר בהפצת תורת החסידות בתקופה האחרונה:

הבעש"ט והמגיד פעלו וגילו כללות השייכות דפנימיות התורה לכל בני ישראל. אדמו"ר הזקן פעל וגילה שגם השגת פנימיות התורה שייכת לכל בני ישראל (דלא כהשיטה שהיתה מקובלת עד אז ש"צדיק באמונתו יחי"¹³, "את יחי' אלא יחי'¹⁴). וכ"ק מו"ח אדמו"ר פעל וגילה שגם קטני ההשגה ביותר שייכים להשגת תורת החסידות, שלכן, בתקופה האחרונה הדפיס כ"ק מו"ח אדמו"ר מאמרי חסידות גם באידיש, עבור קטני ההשגה ביותר¹⁵.

וטעם הדבר — כיון שבימינו אלה צריכים להשלים הניצוצות הכי אחרונים ולפעול ביאת משיח צדקנו, ולכן צריך להוסיף בגילוי והפצת תורת החסידות, שע"ז "אתי מר דא מלכא משיחא"¹⁶.

ד. ויש להוסיף בביאור הקשר והשייכות דפנימיות התורה לענין ה"גל"¹⁷:

אע"פ שבשביל עבודת הבירורים, וכפרט בירור הניצוצות הכי

16) אגה"ק דהבעש"ט — כתר שם טוב

12) זכרי' יג, ב.

13) חבקוק ב, ד. וראה מכות בסופה. בתחלתו. ובכ"מ.

17) סעיף זה הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר

תניא פל"ג.

שליט"א (באידיש), ונדפס בלקו"ש ח"ג ע'

14) ראה לקו"ד ח"א קמא, ב. ועוד.

794. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני

15) ראה לקו"ש ח"ג ע' 875.

מ"מ ע"י המו"ל.

תחתונים, צריך המברר (יעקב) לירד ולהתלבש בלבושי המתברר (לבן), מ"מ, צ"ל הפסק ומחיצה ביניהם כדי למנוע השפעה בלתי־רצויה דהמתברר על המברר — שזהו"ע ה"גל", "אני לא אעבור אליך גו' (ו)אתה לא תעבור אלי¹⁸ גו' לרעה"¹⁹.

יש צורך להתעסק בעניני העולם, אכילה ושתי' ודומיהם, כדי לברר את הגוף ונה"ב וחלקו בעולם, אבל, בשעת מעשה צ"ל באופן של הבדלה מחומריות העולם, לידע שמלבד עבודת הביוררים אין שום שייכות ביניהם, ועי"ז לא מקבלים השפעה מהעולם, אלא אדרבה, עושים מהעולם כלי לאלקות, כמרומוז בלשון הכתוב²⁰ "ויצל אלקים את מקנה אביכם ויתן לי".
הכח לעשיית ה"גל" הוא (במיוחד) ע"י פנימיות התורה, כי, ע"י לימוד פנימיות התורה באים להבנה והכרה ש"אין עוד מלבדו"²¹, שכל מציאות העולם היא אלקות, ועי"ז פועלים שהעולם נעשה כלי לאלקות, ועד להשלימות שתתגלה בביאת המשיח (ע"י לימוד והפצת פנימיות התורה), כמ"ש²² "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר".

ה. ועוד ענין ב"גל" — בקשר ושייכות ליום ל"ג בעומר:

"גל" — נעשה מאבנים, כמ"ש "ויקחו אבנים ויעשו גל". וענינו כעבודה — כידוע²³ ש"אבנים" קאי על אותיות, שעיקר ההדגשה בהם היא לא על ההבנה וההשגה, אלא על התוקף (אבנים) דקבלת עול. ובנדו"ד, שה"גל" שמפסיק בין הקדושה לעניני העולם הוא מאבנים, היינו, לא ע"י הבנה והשגה, אלא ע"י קבלת עול דוקא.

וזוהי השייכות ד"גל" ליום ל"ג בעומר — כי, ענינו של ל"ג בעומר הוא בספירת ההוד, ובהוד גופא הוד שבהוד, שאין זה באופן של הבנה והשגה, אלא באופן של הודאה²⁴, שזהו"ע דקבלת עול²⁵.

*

24 (ראה סידור (עם דא"ח) שער הל"ג בעומר דש, א ואילך.

25 חסר המשך הביאור בהרמוז ד"גל עיני גו' * ל"ג בעומר, ושייכותם של שני הרמזים ("עד הגל הזה" ו"גל עיני") זל"ז (המו"ל).

18 נתבאר גם החילוק בין "אני לא אעבור אליך" ל"אתה לא תעבור אלי" — חסר הביאור (המו"ל).

19 ראה ב"ר פע"ד, טו: "עד הגל גו' לרעה אין אתה עובר אבל אתה עובר לפרגמטיא".

20 ויצא לא, ט.

21 ואתחנן ד, לה.

22 ישע"י מ, ה.

23 ראה ספר יצירה פ"ד מ"ב (ובקצת

דפוסים מט"ז).

(* בענין זה נזכר גם מ"ש בזהר (ח"ג רצו,

ב) שבעת הסתלקותו גילה רשב"י סודות התורה, "ולא טיים בוצינא קדישא למימר חיים כו".

ו. בשיחת ל"ג בעומר תש"א²⁶ אומר כ"ק מו"ח אדמו"ר של"ג בעומר הוא בספירת התפארת, תפארת שבתפארת — ע"פ הסדר דספה"ע מלמטה למעלה, מלכות שבמלכות, יסוד שבמלכות, וכן הלאה, ועפ"ז, ל"ג בעומר הוא תפארת שבתפארת²⁷.

וענינם של שני הסדרים בספה"ע בעבודה: מלמעלה למטה — מצד גילויים — ענינו העבודה שע"פ טו"ד, מתוך הבנה והשגה ותענוג (געשמאָק). ומלמטה למעלה — ענינו קבלת עול, שהעבודה היא לא מצד הבנה והשגה ותענוג (געשמאָק), אלא מצד קבלת עול בלבד.

והביאור בשני הענינים שבל"ג בעומר, הוד שבהוד (ע"פ הסדר דמלמעלמ"ט) ותפארת שבתפארת (ע"פ הסדר דמלמטלמ"ע) — שכאשר העבודה היא באופן של הודאה מצד קבלת עול בלבד (הוד שבהוד), ע"ז דוקא באים לתכלית העילוי והיופי (תפארת שבתפארת).

ז. ומזה למדים גם בנוגע להתקשרות לרבי:

הענינים והכחות שהרבי נותן לנו ("כל הנותן בעין יפה הוא נותן"²⁸), הם שלימות היופי, "תפארת שבתפארת", אבל, כדי לקבל מהרבי יש צורך בהקדמת המסירה ונתינה אל הרבי מתוך קבלת עול, "הוד שבהוד".

הרבי נותן בעין יפה גם לאלה שאינם ראויים, אבל, אי-אפשר לתבוע מהרבי, ולבד לא לעשות מאומה ("ניט אַרײַנטונקען קײן פּינגער אין קאַלטע וואַסער"). חייבים להתחיל בעבודה בכח עצמו מתוך קבלת עול, ואז נותן הרבי לפי הכחות שלו (של הרבי), שלא לפי ערך העבודה כלל.

בעת יצי"מ היתה אתערותא דלעילא מצ"ע ללא צורך בהקדמת אתערותא דלתתא, אבל במ"ת נקבע הסדר שכל הענינים צריכים לבוא ע"י עבודה דוקא, ולאח"ז נותנים מלמעלה שלא לפי ערך העבודה.

וע"ד המסופר במדרשי חז"ל²⁹ שכאשר רבי חנינא בן דוסא ביקש מהמלאכים שיעלו עבורו אבן גדולה לירושלים, אמרו לו: "ובלבד שתתן ידך ואצבעך עמנו", "נתן ידו ואצבעו עמהם ונמצאו עומדים בירושלים". ועד"ז בנדר"ד: צריכים להתמסר לרבי מתוך קבלת עול שלמעלה

27 ראה שיחת ב' אייר ס"ב (לעיל ע' 38).

28 ראה ב"ב נג, רע"א. וש"נ.

29 קה"ר בתחלתו. וש"נ.

26 נדפסה בקונטרס ל"ג בעומר שנה זו

(סה"מ תשי"ע ע' 212). ולאח"ז בסה"ש תש"א

ע' 116.

מטו"ד, "הוד שבהוד", וכשהרבי רואה את ההשתדלות והמסירה ונתינה כו', אזי נותן הוא לפי הכחות שלו, "תפארת שבתפארת".

*

ח. ידוע³⁰ שאדמו"ר האמצעי הי' נוהג בל"ג בעומר לצאת לשדה, והיו רואים אז הרבה מופתים בנוגע לנשים עקרות שע"י ברכתו נפקדו בבנים זכרים חסידים.

[בשאר זמנים שהיו באים אליו לבקש ברכה על ילדים, הי' נוהג לשלוח לאחיו ר' חיים אברהם³¹, ור' חיים אברהם הי' לובש הכובע (או ה"שטריימל") וכו', משא"כ בל"ג בעומר, בצאתו לשדה, הי' בעצמו מקבל הבקשות ומברך בבנים זכרים חסידים³²].

ויש לומר הביאור בזה:

היציאה לשדה — יש לבאר ע"פ המשל ד"מלך בשדה" המובא בדרושי חסידות³³ בנוגע לחודש אלול, שכאשר המלך נמצא בשדה "רשאין כל מי שרוצה להקביל פניו והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות", משא"כ בהיותו בהיכל מלכותו, "אין נכנסים כי אם ברשות ואף גם זאת המובחרים שבעם ויחידי סגולה".

והחילוק שביניהם — שבהיכל מלכותו ההתגלות היא נעלית יותר, כיון שמתגלה כמו שהוא בכל עניניו הפנימיים, ובשדה ההתגלות היא לכל, שכולם יכולים להקביל פניו ולראותו. והיא הנותנת: כיון שאינו מתגלה בכל עניניו הפנימיים כמו בהיכל מלכותו, אלא יורד ממדרגתו ויוצא לשדה, לכן יכולה להיות ההתגלות לכל.

וזהו הטעם שהמשל ד"מלך בשדה" נאמר בנוגע לחודש אלול — כיון שאז היא ההתגלות לכל³⁴.

ועל פי זה יש לבאר תוכן יציאת אדמו"ר האמצעי לשדה בל"ג בעומר:

בענין ה"גל" שבל"ג בעומר, המחיצה שבסוף גבול הקדושה כדי להפסיק מפני החיצונים — מודגשת השייכות ל"שדה", מקומם של

(33) לקו"ת ראה לב, ב. וראה סה"מ תש"י ע' 285.

(34) ע"ד מ"ש (ישעי' נה, ו) "דרשו הוי' בהמצאו", שהוא מצוי לכל יחיד (ראה ר"ה יח, א. וש"ג).

(30) ראה תו"מ — רשימת היומן ע' שסג (נעתק ב"היום יום" ל"ג בעומר).

(31) ראה גם שם ע' קצט.

(32) ראה גם שם ע' רצה.

החיצונים, "עשו גו' איש שדה"³⁵. וזהו"ע היציאה לשדה בל"ג בעומר — שמורה על הירידה לדרגא התחתונה שבקדושה, שבה יש צורך ב"גל" (ל"ג בעומר) להפסיק מפני החיצונים.

וזהו הטעם שבהיותו בשדה הי' מראה מופתים, שאין זה עיקר ענינו, ואדרבה, זוהי ירידה ממדרגתו³⁶ — כמשל המלך שבהיותו בשדה אינו מתגלה בכל עניניו הפנימיים.

וכוונת הירידה שביציאתו לשדה — כדי שעי"ז יולדו בנים זכרים חסידים.

ט. ענין זה — יציאה לשדה בשביל לעשות בנים זכרים חסידים — מודגש גם אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר בבואו לאמריקא:

ובהקדם הביאור במ"ש³⁷ "וירד מצרימה אנוס על פי הדיבור", דלכאורה, כיון שיעקב ידע שירידה זו היא "על פי הדיבור", בודאי רצה לקיים הדיבור, ולא הי' "אנוס" — שהרצון הוא מצד הכוונה העליונה שבהדיבור, אבל בנוגע להירידה כשלעצמה הי"ז באופן ד"אנוס".

ועד"ז בנוגע לירידת כ"ק מו"ח אדמו"ר בבואו לאמריקא — שמצד גודל הירידה דחצי כדור התחתון לגבי חצי כדור העליון בנוגע למתן-תורה³⁸, הי"ז באופן ד"אנוס", אלא שכך היתה הכוונה העליונה, "על פי הדיבור", כפי שאמר³⁹ שביאתו לכאן היא בשביל העבודה הדרבצת התורה כו'.

ובסגנון האמור — שביאתו לכאן היא יציאה לשדה בשביל לעשות בנים זכרים חסידים:

יציאה לשדה — לא רק יציאה מהיכל המלך לעיר הבירה, או לעיר סתם, אלא יציאה לשדה דוקא — מצד גודל הירידה דחצי כדור התחתון. (והכוונה בזה) בשביל בנים זכרים — שיכבשו את העולם, כמאמר⁴⁰ "איש דרכו לכבוש", וחסידים — שאינם דורשים שיתנו להם

גם סה"ש תרפ"ז ע' 120), ואעפ"כ, באו הגילויים למטה בענינים פשוטים.

37) הגש"פ. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1219.

38) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ב ע' תצב ואילך. וש"נ.

39) סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 5. ועוד.

40) יבמות סה, ב.

35) תולדות כה, כז. וראה אוה"ת עה"פ (קמב, ב ואילך). וראה גם שיחת ל"ג בעומר תש"ד ס"ו (סה"ש תש"ד ע' 118).

36) ראה גם שיחת ב' אייר ס"ט (לעיל ע' 42).

ברשימה אחרת: ובפרט ע"פ הידוע שאדמו"ר האמצעי הי' כל כולו חסידות (ראה

ש"י עולמות... אלא הולכים מתוך מסירת נפש, כמאמר⁴¹ "שורפן חסיד קוברן צדיק", ש"חסיד" מעמיד את עצמו בסכנה של נזק כתוצאה משריפת חלק צפרניו כדי למנוע חשש סכנה לאשה מעוברת שתעבור ע"ג צפרניו (אע"פ שההיזק שלו משריפת צפרניו קרוב יותר מחשש סכנה לאשה מעוברת אם יתגלו הצפרנים ויצאו ממקום קבורתם), כיון שאינו חושב על עצמו, ועושה הכל לטובת הזולת⁴².

י. ובאופן כזה צ"ל גם קיום השליחות של הרבי — "וירד מצרימה אנוס על פי הדיבור":

קשה אמנם לצאת לאיזו עיר כדי לכבשה.

איך יכול — טוען הוא — לצאת לעיירה כזו שבה לא יהי' לו אפילו עם מי לדבר אודות הרבי... כיון שאף א' מהנמצאים שם אין לו מושג בענינים כאלו, ובמילא, ה"ז ירידה גדולה ביותר.

ואעפ"כ, בידעו שזוהי השליחות של הרבי, "על פי הדיבור", צריך להניח את עצמו על הצד ולמלא השליחות, "וירד מצרימה".

ובמכ"ש וק"ו: אצל הרבי עצמו היתה זו ירידה גדולה יותר שלא לפי ערך כלל, ואעפ"כ, "וירד מצרימה",

— כולל גם העובדה שהרבי התעסק עמו... ולא עוד אלא שגם בשעה שהי' לרבי צער ממנו, הראה לו פנים שוחקות... הרבי אמר לי — בסוף הקיץ האחרון, בדברו אודות עניני "יחירות" — שעולה לו כבריאותו ("עס נעמט געזונט"), אבל אין זה ניכר... —

על אחת כמה וכמה אצלו, שמצד מדרגתו אין זו ירידה גדולה כל כך... — בודאי שצריך למלא את השליחות ד"וירד מצרימה".

הרבי לא חיפש לעצמו דברים קלים, וגם לנו אינו מחפש דברים קלים. הוא בעצמו עבר את כל הענינים מתוך מסירת נפש⁴³, וגם מאתנו תובע מסירת נפש.

ולכן צריך כאו"א להניח את עצמו על הצד ולעסוק במילוי השליחות לטובת הזולת⁴⁴.

קיום העולם ע"י בנין התיבה, "צהר תעשה לתיבה ואל אמה תכלנה גוי", ועד שמ"צרה" נעשה "צהר" (כמובא בסיום המאמר דל"ג בעומר שנה זו (סה"מ תש"י ע' 211)), ודוגמתו בנוגע להצלת כל העולם בהגאולה האמיתית והשלימה — חסר הביאור (המור"ק).

41) נדה יז, א ובתוד"ה שורפן חסיד.
42) ראה לקו"ד ח"א סח, א.
43) ברשימה אחרת: אצל הרבי הי' הענין דל"ג בעומר בכל יום — שתמיד מסר נפשו עבור כל הענינים, גם הפשוטים ביותר.
44) נזכר גם ע"ד פעולתו של נח בהצלת

יא. האמת היא, שע"י הנחת עצמותו למלא את השליחות של הרבי לעסוק בטובת הזולת, ניתוסף גם בנוגע לעבודתו עם עצמו.

וההסברה בזה:

כשעובד עבודתו בכח עצמו — אינו בטוח שיצליח ויכוין אל האמת. יכול הוא להתעמק במאמר חסידות במשך כמה שעות, ולא לעמוד על אמיתת הענין. אבל כשעוסק בשליחותו של הרבי — בודאי יגיע אל האמת, כיון שאינו הולך בכח עצמו, אלא בכחו של הרבי.

אין אתנו יודע עד מה: יהודי ששנים רבות לא הניח תפילין, כשראה את הרבי בעת אכילת כזית מצה, נטעה ונקבעה האמונה בלבו! ועד"ז בנדו"ד: יתכן מצב שלימוד החסידות אינו פועל פעולתו, ולפתע, כשמתחיל לקיים שליחותו של הרבי נפעלים אצלו כל הענינים, כיון שאינו הולך בכח עצמו, אלא בכחו של הרבי.

וכל זה — מלבד גודל העילוי שבהתעסקות בטובת הזולת, כהסיפור הידוע עם הצמח-צדק שהשתדל משך זמן לראות את רבינו הזקן, לאחר הסתלקותו, ולא עלתה בידו, וכשנתן מעות ליהודי בתור גמ"ח, זכה לראות את רבינו הזקן ולשמוע ממנו כמה ענינים⁴⁵.

*

יב. בהמשך להאמור לעיל אודות הירידה שביציאה לשדה בשביל בנים זכרים חסידים — יש להביא מעין דוגמא לדבר בקשר למסכת סוטה שנוהגים⁴⁶ ללמדה בימי הספירה, דף ליום דף ליום:

איתא בגמרא⁴⁷ ש"אמרה חנה לפני הקב"ה, רבש"ע, אם ראה מוטב, ואם לאו תראה, אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי, וכיון דמסתתרנא משקו לי מי סוטה, ואי אתה עושה תורתך פלסתר, שנאמר⁴⁸ ונקתה ונזרעה זרע". ונמצא, שיש דרך לזכות בבנים ("ונזרעה זרע") ע"י ענין של ירידה ("אלך ואסתתר"), ודוגמתו בנדו"ד, הירידה לצאת לשדה כדי שיוולדו בנים זכרים חסידים.

ובעומק יותר:

הסתירה דחנה ("אלך ואסתתר") — כיון שאינה מצד העדר הצניעות

47) ברכות לא, ב.

48) נשא ה, כח.

45) סה"ש תש"ז ע' 97 ואילך. וראה

שיחת ש"פ נציבים ס"ז (לקמן ע' 211-12).

46) "היום יום" ז אייר.

ח"ו, אין זו ירידה, כי אם, חלק מסדר העבודה שהיא באופן של ירידה צורך עלי'.

וע"ד שמצינו בר' זירא שהתענה מאה תעניות לשכוח תלמוד בבלי שיוכל ללמוד תלמוד ירושלמי⁴⁹, שהשכחה דתלמוד בבלי אינה ירידה, אלא כן הוא סדר העבודה שקודם העלי' לדרגא עליונה יותר (תלמוד ירושלמי), צ"ל ביטול הדרגא הקודמת (תלמוד בבלי)⁵⁰, כמבואר בענין "שבע יפול צדיק וקם"⁵¹ ש"בין מדרגה למדרגה טרם שיגיע למדרגה עליונה ממנה הוא בבחי' נפילה ממדרגתו הראשונה כו"⁵².

ועפ"ז יש לבאר הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר לעשות סימן בסידורו לאחרי הספירה דכל לילה⁵³, אף שבודאי לא הוצרך לחפש עצות כדי לשלול חשש של שכחה, דבר השייך אצל אנשים פשוטים, אבל לא אצל הרבי — שבודאי אין זה ענין של ירידה, ח"ו, כי אם, סדר בעבודתו של צדיק שמשתדל שגם מצד דרגא תחתונה לא יהי' שייך מצב של שכחה.

*

יג. בהמשך להמדובר לעיל בנוגע למילוי השליחות של הרבי — יש לימוד והוראה מכללות הענין דספירת העומר⁵⁴:

ספירת העומר — אין לה תשלומין, שאם שכח ולא ספר כל היום, אינו יכול לספור למחרתו בברכה⁵⁵. משא"כ חג השבועות — יש לו תשלומין כל שבעה, שאם לא הקריב הקרבנות בחג השבועות, יכול להקריבם בימי התשלומין⁵⁶.

וטעם החילוק — בפשטות — כי, חיוב הקרבנות בחג השבועות אינו על שבעה ימים, אלא על יום אחד בלבד, ואם לא הקריבו ביום זה, יכולים להשלים בימי התשלומין, שמצד עצמם אין בהם חיוב, כי אם בתור תשלומין, משא"כ בספירת העומר שהחיוב הוא על כל מ"ט הימים, לא שייך שיום פלוני יהי' תשלומין ליום שלפניו, כיון שיום זה מצ"ע חייב בספה"ע.

(לעיל ע' 47).

54) סעיפים יג"ד הוגהו ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידית), ונדפסו בהוספות ללקו"ש חי"ב ע' 168 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

55) שו"ע אדה"ז או"ח סתפ"ט סכ"ג.

56) שם סתצ"ד ס"ט.

49) ב"מ פה, א.

50) ראה שערי אורה שער החנוכה ד"ה בכ"ה בכסלו פנ"ד ואילך. המשך תרס"ו ע' צ ואילך. סה"מ תש"ח ס"ע 121 ואילך.

51) משלי כד, טז.

52) תניא חינוך קטן בסופו.

53) ראה שיחת מוצאי פסח שני ס"ב

וע"ד מצות תלמוד תורה שלא שייך בה תשלומין — דכיון שהחייב לתלמוד תורה הוא בכל יום ובכל רגע, הרי, לימודו הוא מצד החיוב שביום זה וברגע זה (ודיו שיפקיע את עצמו), ולא בתור תשלומין על היום והרגע שלפנ"ו.

ומזה מובן גם שאין תשלומין לעבודה הרוחנית דספה"ע, בירור המדות, שאינו יכול להשלים חסרון העבודה דיום זה ע"י שלימות עבודתו מחר — כי, סדר העבודה הוא באופן שמיום ליום צ"ל הוספה בעילוי אחר עילוי, וכפתגם⁵⁷ החסיד ר' גרשון דוב⁵⁸ שהי' רגיל לומר בכל לילה: "מארגן דארף מען אויפשטיין גאָר אַן אַנדערער" (מחר צריכים לקום אחרת לגמרי), וכיון שאילו הי' עובד עבודתו ביום זה היתה עבודתו מחר באופן נעלה יותר, אינו יכול להשלים חסרון העלי' שהיתה יכולה להיות אצלו ע"י עבודתו ביום זה.

ועד"ז בנוגע להשליחות של הרבי — שמילוי שליחות זו הוא חוב המוטל על כאו"א בכל הזמנים, וכשמחסיר יום אחד ממילוי החוב אינו יכול להשלים חוב זה בזמן אחר, שמצד עצמו יש בו החוב דמילוי השליחות.

יד. והוראה נוספת מספירת העומר — בנוגע לאופן מילוי השליחות של הרבי:

החייב דספה"ע אינה כספירת שמיטין ויובלות שנעשית ע"י בית דין, אלא חיוב על כאו"א מישראל בתור פרט — "שתהא ספירה לכל אחד ואחד"⁵⁹. אבל, הספירה עצמה יכולה להיות בב' אופנים: (א) כל אחד סופר הימים שעברו בהספירה שלו, (ב) כל אחד סופר הימים שעברו מהקרבת העומר ע"י בית דין.

ונפק"מ לדינא — בנוגע להעובר את קו התאריך בימי הספירה, שמצד שינוי הימים משתנה הספירה שלו מספירת בני ישראל הדרים במקום שהוא (כפי ששאל אצלי א' בקשר לאוסטרליא)⁶⁰.

ויש לבאר תוכן הענין בעבודה הרוחנית:

דוגמת החילוק בין הקרבת העומר עבור כלל ישראל ע"י בית דין לספירת העומר שע"י כל אחד אחד — הוא החילוק בין הפעולה עבור

(59) מנחות סה, ב. שו"ע אדה"ז אור"ח ר"ס תפט.

(60) פרטי השקו"ט בזה — נתבארו בארוכה בלקו"ש ח"ז ע' 285 ואילך. ועוד.

(57) ראה סה"ש תשו"ע 5, ובהנמקן שם בהערה 4.

(58) ראה אודותיו — סה"ש שם הערה 2. וש"נ.

כלל ישראל שנעשית ע"י הרבי, נשמה כללית שכוללת את כל הדור, שהיא ע"ד הקרבת העומר ע"י בית דין, להפעולה בטובת הזולת שנעשית ע"י כל אחד ואחד שממלא שליחותו של הרבי, שהיא ע"ד הספירה דכל אחד ואחד, החשבון שלו במילוי השליחות.

ודוגמת ב' אופני הספירה (ספירת הימים שעברו אצלו, או ספירת הימים שעברו מהקרבת העומר ע"י ב"ד) הם ב' אופנים בהחשבון (ספירה) דמילוי השליחות של הרבי:

ישנו אופן שכל אחד עושה את החשבון הפרטי שלו — מה פעל הוא בתורה ועבודה, בנוגע לעצמו ובנוגע להזולת.

וישנו אופן שכל אחד עושה חשבון שמתייחס לנשיא הדור (ע"ד הספירה להקרבת העומר ע"י בית דין) — באיזו מדה ממלא את השליחות של הרבי. כלומר, לא נוגע לו מעמדו ומצבו הפרטי, "וואָס טוט זיך מיט זיין נשמה", כי אם, מילוי שליחותו של הרבי. ויתירה מזה: במילוי שליחותו של הרבי גופא לא נוגע לו מדת ההצלחה שלו, כי אם, עצם העובדה שצריך למלא את שליחותו של הרבי.

וההוראה מזה — שאין לעשות חשבונות אישיים ("אייגענע חשבונות"), כי אם, להתמסר לגמרי אל הרבי, ואז נעשים כל הענינים בכחו של הרבי (כנ"ל סי"א).

*

טו. האמור לעיל שע"י ההתמסרות לרבי נעשים כל הענינים בכחו של הרבי הוא בתקפו גם לאחרי ההסתלקות — כפי שהבטיח הרבי⁶¹ שנשיאי ישראל "לא יפרדו מעל צאן מרעיתם", ויתירה מזה, "צדיקא דאתפטר אשתכח בכלהו עלמין יתיר מבחיוהי"⁶².

— בל"ג בעומר תרצ"ב הייתי בריגא לרגל קישורי התנאים של גיסתי הרבנית שיינא. הרבי אמר אז מאמר ד"ה שיר המעלות הנה מה טוב ומה נעים⁶³. לחג השבועות נסע הרבי ללאַנדוואַרָאָו, שם התקיימה החתונה. באותה תקופה לא הי' הרבי מרוצה ממצב בריאותו, וסיפר⁶⁴, שאביו, כ"ק אדמו"ר נ"ע, אמר לו: מדוע הנך שבור ברוחך ("וואָס ביסטו אַזוי צופראַכֶּן") — בקשר למצב הבריאות וכיו"ב — כתיב⁶⁵ "ובהנשא

63) גרפס בסה"מ תרצ"ב ס"ע שנה ואילך.

64) ראה תו"מ — רשימת היומן ע' רלה.

65) יחזקאל א, יט.

61) אג"ק שלו ח"א ע' קמא.

62) זח"ג עא, ב. הובא ונת' בתניא אגה"ק

ביאור לסי' ז"ך.

החיות גו' ינשאו האופנים", כשיהי' "בהנשא החיות", רוחניות, אזי במילא "ינשאו האופנים", גשמיות.

ועד"ז בנדו"ד: כשמתמסרים אל הרבי וממלאים שליחותו, שזהו"ע ד"בהנשא החיות", אזי במילא "ינשאו האופנים", שנמשכת השפעה מרובה גם בגשמיות, ובפרט בנוגע לענינים הגשמיים הקשורים עם השליחות, החזקת המוסדות וכיו"ב.

טז. בענין זה יש גם הוראה מהנהגתו של הרבי:

ברשימת המאסר (דשנת תרפ"ז)⁶⁶ מספר הרבי אודות מחשבותיו בנוגע לבני ביתו שפעלו אצלו נמיכות הרוח, ומסיים: דום מלהרהר — הבריק במוחי — וכאור ברק זרח ברעיוני .. הלא הכל מאת האלקים .. הם תלויים בי ואני תלוי במי שאמר והי' העולם .. וברגע זו .. עליתי בשמי רום במחשבות גבוהות .. ובזכות אבות הקדושים .. (אותיות המחשבה). ועד"ז בהמשך הרשימה⁶⁷: אינני רשאי לחשוב מחשבות כאלו הפועלות נמיכות הרוח .. המקום והזמן דורשים .. אמצת הלב והגבהת רוח .. מתוך התבוננות .. בציור פני קדש הקדשים הוד אאמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע. (אותיות המחשבה) .. אבא, אבא קדישא ..

הרבי נותן עצה — שכאשר יושבים ב"תפיסה", במצב של נמיכות רוח כו', אזי העצה היא להתקשר אל הרבי ע"י ציור פני קדשו.

מזמן לזמן צריך כאו"א לצייר לעצמו פני קדשו של הרבי, ולהזכר בדברים ששמע מהרבי. — גם אלה שלא ראו את הרבי יכולים לצייר לעצמם פני קדשו ע"י תמונה⁶⁸, וללמוד מתורתו.

צריכים אנו לדעת שיש לנו "אבא קדישא" ... ובמילא, אין מה לדאוג!

ועי"ז יתוסף עוד יותר בקבלת ההשפעות מהרבי — בהתאם להבטחתו שרועי ישראל "לא יפרדו מעל צאן מרעיתם" — בכל המצטרך, הן ברוחניות והן בגשמיות, בבני חיי ומזונא רויחא.

יז. ובזה ניתוסף גם ע"י הליכה והשתטחות על האוהל⁶⁹ —

66) לקו"ד ח"ד תרכד, א. סה"ש תרפ"ז
 ס"ע 193 ואילך.
 67) לקו"ד שם תרלט, א. סה"ש שם ע'
 68) ראה גם שיחת פסח שני ס"ח (לעיל ע' 51). וש"ג.
 69) ראה בארוכה קונטרס ההשתטחות — מאמרי אדהאמ"צ קונטרסים ע' יט ואילך.
 297

שבמקום שנמצא החלק הכי תחתון של האדם (ובנדו"ד, הגוף שנקבר בעפר) נעשית ההתקשרות עם בחינת יחידה בנפש.

בנוסח התפלות שאומרים בעת ההליכה על האוהל — כפי שנדפס ב"מענה לשון" — אומרים: "בזכות התנאים והאמוראים.. אשר איתן מושבם, ובזכות הצדיקים הקבורים במקום הזה". ומזה משמע, שבציון של צדיק נמצאים גם שאר צדיקים, תנאים ואמוראים וכו', כולל ובמיוחד (בשייכות לל"ג בעומר) רשב"י.

ולכן, הנני להציע, שמחר, ביום ל"ג בעומר, יום ההילולא דרשב"י — יום שמחתו, שמחה הכי גדולה⁷⁰, כמו שמחת נישואין, הילולא (דלא כיום הסתלקותו של משה רבינו שיש שמתענין בו)⁷¹ — יסעו כולם על האוהל, ששם נמצא גם הרשב"י.

(כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים בברכה)⁷².

להתנהג כן, אבל כאשר מדובר אודות אדמו"ר מהר"ש, הרי בודאי שלא יכשל בכך כו'.
(ב) בענין הקשר דתפילין של יד — שאע"פ שלאחרי התפלה חוזרים ומתירים אותו, מ"מ, בשעת התפלה הרי זה קשר של קיימא, להיותו ע"פ התורה (ראה גם לעיל ס"ע 30 ואילך. וש"נ).

(ג) הרשב"ץ אמר פעם על מישהו שהי' קצת שבע-רצון לאחרי שהתפלל באריכות ברמעות וכו': לעצמו — כבר מחל! ...!

70) מ"ח מס' אייר פ"א מ"רז.
71) טושו"ע או"ח סתק"פ ס"ב. וראה לקו"ש חל"ב ע' 256 בהערה (ד"ה וכדרישת רשב"י), ובהנסמן שם.

72) ברשימה אחרת נמצאו עוד איזה ענינים שנוכרו במהלך ההתוועדות:

(א) אודות הנהגתו של אדמו"ר מהר"ש באופן של הרחבה ועשירות, בכסף וזהב כו', (ראה בהנסמן בסה"ש תרפ"ט ע' 38 הערה 13), שפעם השיבו על שאלתו של "פעטאח" (טיפש) לפשר הנהגה זו — שבדרך כלל אין